

ארבעה אבות פרק ראשון בבא קמא .ח.

.ח.

עין משפט
נר מצוה

סג א מ"י פ"ט מהל' מלוה וזה הלכה ד סמג ע"ש ד' טושי"ע ח"מ ס"י קצ טע"ז:
סד ב טושי"ע ח"מ ס"י קצ טע"ז ד' ועין שם ס"י:
סה ג מ"י פ"ט מהל' מלוה וזה הלכה ד סמג ע"ש ד' טושי"ע ח"מ ס"י קצ טע"ז:
סו ד מ"י פ"ט מהלכות מלוה וזה הלכה ו סמג ע"ש ד' טושי"ע ח"מ ס"י קצ טע"ז:
סז ה מ"י שם הלכה ה טור ש"ע שם טע"ז ד'
סח ו מ"י שם הלכה ו טור ש"ע שם טע"ז ה:
ה:

ה"ג **אידי ואידי** בש"א היתה לו עידיה ומכרה הא דשויא בינונית דידיה בעידית דע"מא הא דלא שריא בו'. והא דקאמר אידי ואידי כגון שלא היתה לו עידית ומכרה אלא דמרייהו מיירי שלא היה לו כלל דל"כ הו"ו דמירי דשויא בינונית דידיה בעידית דעלמא אמאי קרי לה בינונית אלא ה"ק אידי ואידי שלא היתה לו עידית ומכרה כלומר לא איירי כשהיתה לו עידית ומכרה אלא כחלם מיירי שלא היתה לו מעולם וחלם מיירי כשהיתה לו ועדיין יש לו ואין לריך לאוקמי כשמכר שום שדה וסגרי מרייהו בשל עולם הן שמין:

וא"י בעית אימא אידי ואידי כשהיתה בינונית ש"ו כבינונית דע"מא. ולא גרס כעידית דעלמא לכיון דקאי אשלא היתה לו עידית אמאי קרי ליה בינונית כיון דהו"ו עידית דידיה דעלמא ועוד דל"כ היכי מתוקמא ההיא דקמתי נוקין וז"ח בינונית זין למ"ד בשלו הן שמין זין למ"ד:

בזר לית ליה תקנתא דעו"א. דוקא כיכא דלית ליה עידית דהוי האי בינונית עידית לדידיה מדנקט בינונית וזבורית משמע דאי לית ליה עידית גבי ז"ח בינונית וקסבר כיון דלית ליה אלא בינונית וזבורית [וא] דשיך כאן טעמא דאמר בהניוקין (גיטין מט:): מפני מה ז"ח אין דינו בעידית כדי שלא יראה שדה נאה ודירה נאה לחצירו וילאמר אקפוץ ולאונו כדי שאצטע אותה בזבוז: **בזה** דרכו ש"א אדם להוציא פחות שבבב"ס. אע"ג דשליש ז"ד היה מוציא לא היה מוציא אלא מה שהלוה נותן לו:

להוציא פחות שבבב"ס. וא"ת אפי"ן פחות שבבב"ס נכנסו מיטב הוא כדאמר לעיל כל מיני מיטב הוא וי"ל כשמוציא כליס דרכו להוציא הגרוע וכשמוציא קרקע נמי דרכו להוציא זבורית ונראה להלכה דכשלו הן שמין דהכי לית ליה לרי"ג ככתובות (דף קי:):

בז"ל נכנסו תחת הבע"ש. וא"ת [ב] והא נוקין מלוה על פה ניניה ומלוה וי"ל דכשעמד בזין כמלוה בשטר דמיא כדאמר בהגוזל "בתרא (לקמן קי) וזכמה דוכתני"ן אי נמי מלוה הכתובה בתורה ככתובה בשטר דמיא וחי"ב:

אין זו גובה משלפניו. אומר ריב"א שאם באו כולם צבת אחת כל הקודם בשטר גובה מן האחרון תחילה ואם נוקין קדמו גובה מן האחרון אפי"ן היא זבורית ואם בא ז"ח אחריו יגבה נמי מן האחרון אם יש לו ואם אין לו גובה משלפניו ואפי"ן מן העדיית והאשה משלפני פניו ואפי"ן הן עידי עידית:

דאיכא למימר דחד מינייהו קרייב. דאין כותבין שעות אלא צירושלים:

מכרין אחד בבת אחת מיבעיא. השתא לא חסיק אדעמיה טעמא דאי שמתק דאפילו כתוב בשטר אחד יכול לכתוב השטר ולהחזיר היזבורית לבעלים כאלו לא קנה מעולם:
 דאי שמתק דאי שמתק דכיון דמפקיע כמו מני א"ל לבי מהדר כיון שאין מיזבורית אמה רואה ליתן לי לכך לא פריך בסמוך אלא ממוקין ולא מז"ח כדפירש הקונטרס [וע"י מוספות יבמות לו: ד"ה דלמרח: בדימתי]

עידית וזבורית נוקין בעידיה ובעל חוב וכנסה אשה בזבורית. מלאורייתא ז"ח בינונית כלקמן ורצון הוא דתקון ליה בינונית משום נעילת דלת לזון והיכא דלית ליה בינונית ליתא לתקנתא: **טעשה בינונית שלו בעידיה.** דהא מיטב היא לו: ומכרה. לאחר הלוואה דאיטעבדלא ליה בינונית לז"ח מעיקרא בעוד שהיתה עידית עידית: **אידי ואידי שלא היסה לו עידית.** וכי"ע בשל עולם הן שמין: **ולא קשיא בו'.** הא דקמתי ז"ח וכתובת אשה בינונית דשויא בינונית דידיה בעידית דעלמא: **אידי ואידי [כגון] שהיתה שלו בינונית דעלמא.** ולא היתה לו עידית מתחילה וזהא פליגי דמנא דמתניתא קמייתא סבר בשל עולם הן שמין ואמטו להכי שקל ז"ח בינונית כדיניה ולידך סבר בשלו הן שמין. ל"א גרסינן אידי ואידי כגון שהיתה בינונית שלו בעידית דעלמא ומפרשין ליה הכי אידי ואידי כשהיתה לו עידית ומכרה וזהא פליגי דמנא דמתניתא קמייתא סבר בשלו הן שמין וכיון דלדידיה הוא בינונית אע"ג דלעלמא עידית מנייה משלם ותנא דברייתא (ס) סבר בשל עולם הן שמין. ותפוס לזון ראשון: **בדעולא קמיפלגי.** תנא בתרא לית ליה תקנתא דעולא אלא בתרא קרא אילו ואפילו הו"ו ליה נמי עידית דהשתא הוא ליה בינונית גמורה זין לדידיה זין לעלמא אפילו הכי ס"ל דלשקול ז"ח מויזבורית: **מכרן לא' או לג' בני אדם.** ביום א' מי שהיה עליו נוקין וכתובת אשה וז"ח והיו לו עידית ובינונית וזבורית: **כונן נכנסו פתס הצעלים.** נכנסו הלוקחות כדון המוכר ומי שלקח עידית יפרע לניזק ולוקח בינונית ישלם את החוב ולוקח זבורית את המזכה: **מן האחרון.** דאפי"ן שקלו קמאי עידית ובינונית מני מדתן להו הלוקחות לנזקין וז"ח אלא זבורית דאמר הנחתי לך מקום לגבות היא ממך כזמן גיטין (דף מט:): אין נפרעים מנכסים משועבדים במקום שיש בני חורין ואפי"ן הן זבורית די וזון הוי מרי קמאי אשמייר זבורית בני חורין ואע"פ דהדר אידכנתא בתרא בתרא אולינן: אין לו. כדי סיפוק שלשמן שאין אותה קרקע שהי כל כך: **גובה.** המותר משלפניו: **אינימא צבת אחס.** בשטר אחד: **השתא לג' דאיכא למימר חד מינייהו קדיס.** שזה לקח בצוקר והללו שנים צברצ ומני למיטען הנחתי לך מקום: **אמרס נכנסו פתס הצעלים.** הואיל

תורה אור השלם
 1. בחוץ תעמוד והקיאש
 א"ר אשה נשה בו ויציא
 אלקי את העובט
 החוצה: דברים כ"ד י"א

הנהרות הגר"א
 [א] תוס' ד"ה מר כ"ו
 דשיך כאן כ"ו. י"ב אכל
 הראב"ד פ"י דכ"ע בשלו
 הן שמין ומי"ד בבינונית
 לית ל"י דעולא וסבידא
 ליה כר"ש דלמח בהמתקן
 מי"מ כ"ו וזלון כיון שהיא
 כבינונית דעלמא ליתא
 משעבא וזאקמיה אלארי"י
 ואין קיימא לן כעולא.
 (ועבדגרי"א ח"מ ס"ס
 ק"ט): [ב] ד"ה כולן
 וא"ת כ"ו י"ב כל זה
 לשתים כדפרישין י"ג ב
 אבל לפי הרי"ף ס"ס
 ליה דרי"ף מודה בזה
 התורה בתורה עי"ן רבי"א
 (ועמ"ש ריב"ז ח"ד סימן
 ט"ז ס"ק ט"ו):

מוסף רש"י
 מה דרכו של אדם
 להוציא לחוץ. לפיכך
 פחות שבבב"ס שמלווה
 לא יפרע עדים (גיטין ב.)

עידית וזבורית נוקין בעידיה ובעל חוב וכנסה אשה בזבורית. מלאורייתא ז"ח בינונית כלקמן ורצון הוא דתקון ליה בינונית משום נעילת דלת לזון והיכא דלית ליה בינונית ליתא לתקנתא: **טעשה בינונית שלו בעידיה.** דהא מיטב היא לו: ומכרה. לאחר הלוואה דאיטעבדלא ליה בינונית לז"ח מעיקרא בעוד שהיתה עידית עידית: **אידי ואידי שלא היסה לו עידית.** וכי"ע בשל עולם הן שמין: **ולא קשיא בו'.** הא דקמתי ז"ח וכתובת אשה בינונית דשויא בינונית דידיה בעידית דעלמא: **אידי ואידי [כגון] שהיתה שלו בינונית דעלמא.** ולא היתה לו עידית מתחילה וזהא פליגי דמנא דמתניתא קמייתא סבר בשל עולם הן שמין ואמטו להכי שקל ז"ח בינונית כדיניה ולידך סבר בשלו הן שמין. ל"א גרסינן אידי ואידי כגון שהיתה בינונית שלו בעידית דעלמא ומפרשין ליה הכי אידי ואידי כשהיתה לו עידית ומכרה וזהא פליגי דמנא דמתניתא קמייתא סבר בשלו הן שמין וכיון דלדידיה הוא בינונית אע"ג דלעלמא עידית מנייה משלם ותנא דברייתא (ס) סבר בשל עולם הן שמין. ותפוס לזון ראשון: **בדעולא קמיפלגי.** תנא בתרא לית ליה תקנתא דעולא אלא בתרא קרא אילו ואפילו הו"ו ליה נמי עידית דהשתא הוא ליה בינונית גמורה זין לדידיה זין לעלמא אפילו הכי ס"ל דלשקול ז"ח מויזבורית: **מכרן לא' או לג' בני אדם.** ביום א' מי שהיה עליו נוקין וכתובת אשה וז"ח והיו לו עידית ובינונית וזבורית: **כונן נכנסו פתס הצעלים.** נכנסו הלוקחות כדון המוכר ומי שלקח עידית יפרע לניזק ולוקח בינונית ישלם את החוב ולוקח זבורית את המזכה: **מן האחרון.** דאפי"ן שקלו קמאי עידית ובינונית מני מדתן להו הלוקחות לנזקין וז"ח אלא זבורית דאמר הנחתי לך מקום לגבות היא ממך כזמן גיטין (דף מט:): אין נפרעים מנכסים משועבדים במקום שיש בני חורין ואפי"ן הן זבורית די וזון הוי מרי קמאי אשמייר זבורית בני חורין ואע"פ דהדר אידכנתא בתרא בתרא אולינן: אין לו. כדי סיפוק שלשמן שאין אותה קרקע שהי כל כך: **גובה.** המותר משלפניו: **אינימא צבת אחס.** בשטר אחד: **השתא לג' דאיכא למימר חד מינייהו קדיס.** שזה לקח בצוקר והללו שנים צברצ ומני למיטען הנחתי לך מקום: **אמרס נכנסו פתס הצעלים.** הואיל

ואין ניכר בשטר המכר מי לקח ראשון: אלא זוה אחר זה. ג' ימים: **לימא.** האי לוקח אחד: **הנחתי לך מקום לגבות.** כי היכי דניזלו כולוהו בתר זבורית: **שלקח עידית באחרונה.** דניחא ליה למיתב להו כדיניהו ולא לזלו בתר עידית: **ליגזו מעידיה.** כלומר מעידיה ששאררה בת חורין צ"ל הלוקחות והוטל שיעבודן עליה: **ואי לא מהדרנא לשטרע דזבורית למריה.** כי היכי דמהדרו למיגבא מינייהו דאין נפרעין מנכסים משועבדים במקום שיש בני חורין: **אי הכי.** דמשום האי טעמא הוא: **בזוקין**

אי שנתק בו' **ואי לא מהדרנא שטרע דזבורית למריה.** אע"ג דכללו הכי אשה גביא מויזבורית מ"מ לא מציילא למימר ליה לבי מהדר כיון שאין מפיקע כמה אכל ז"ח לא מצי למימר דלישקול זבורית מוטעם דאי שמתק דכיון דמפקיע כמו מני א"ל לבי מהדר דהא השתא נמי מויזבורית אמה רואה ליתן לי לכך לא פריך בסמוך אלא ממוקין ולא מז"ח כדפירש הקונטרס [וע"י מוספות יבמות לו: ד"ה דלמרח: בדימתי]

ארבעה אבות פרק ראשון בבא קמא

בא טור ש"ע ח"מ
סימן קט סוף ה
בג"ה:
ע ב מ"י פ"ט מהלכות
מלוה ולהלוה וס' סג
ע"ש ד'
עא ג מ"י פ"ט מהל'
אשדות הלכה ד סג
ע"ש מה טור ש"ע א"ע
סימן טט סוף ד סימן פ
סוף טו בג"ה וס' פא
סוף טו בג"ה:
עב ד מ"י פ"ט מהל'
מלוה ולהלוה ו
סג סוף ד טו ט"ע ח"מ
סימן קט סוף ו:
עג ה מ"י שם הלכה ב
ופ"ט שם הל' ד סג
שם טו ט"ע ח"מ סימן ק"א
סוף ח:
עד ו מ"י שם פ"ט הלכה
ו וע"ש שם סג שם
טו ט"ע ח"מ ק"ט סוף
ו:
עה ז ח ט"י שם הלכה
ג סג שם טור ש"ע
שם סוף ח:
עז י מ"י פ"ט מהלכות
מכירה הלכה ט סג
ע"ש ס' טור ש"ע ח"מ
סימן רכו סוף ח:

בדיתמי דלאו בני פירעון נינהו. [א] אע"ג שזה מוזמר להם קרקע הוו להו כיתומים שקנו קרקע לאחר מיתת אביהן דאין זעל חוב חוזר וגובה אותה מהן ואף על גב דכשגזו קרקע בחובת אביהן אמרינן זיש מוז חוזר וגובה מהן: **רצצה** מזה גובה ומוזה גובה. ואע"ג דאמרינן אין גזינן מנכסים משועבדים במקום שיש נכסים בני חורין אפי' הן זיבורית שאני הכא דכולהו משעבדי נינהו: **אב"ל** זבן עידית וזיבורית. נראה דאירי שפיר אפי' דשניק זיבורית מ"מ הולך טעמא דלהכי טרמי חזיני ארעא דלא חזי לך ללא מנאי ח"ל הנחתי לך מקום לגבות ממנו כדאמר בסמוך גבי שניק זיבורית דכוותיה דשפתא ז"ח אוהב זיבורית טפי מזיבורית [ב] ובע"כ של שמעון היה יכול ליקח טפי פורתא כדאמרינן לעיל דאמר ח"כ נעלת דלת צפני לזין ולא אצטרך לטעמא דלהכי טרמי וזנא ארעא דלא חזי לך אלא משום דזבן זיבורית אצל משום זבין עידית ושייר זיבורית וזיבורית לא אצטרך דכמו שהיה שמעון יכול לדחמו אצל זיבורית וזיבורית גם לו יכול לדחמו דמה מכר לו ראשון לשי כל זכות שצדא לידו:

מצי א"ל הנחתי לך מקום לגבות. לאו דוקא קאמר הא ליטנא דלא שייך למימר הכי אלא גבי צעלים ולא גבי לוקח ראשון ועיקר טעמא לא הוי אלא משום דמה מכר ראשון לשי כל זכות כו' והוא היה יכול לדחמו אצל זיבורית אחריתי אצל אי לא שניק זיבורית דכוותיה לא מני לדחמו אצל זיבורית דראשון נמי לא היה יכול לדחמו אצל זיבורית דאי משום אי שמקת אומר לו לני מהר: **ד"ה הוה דאז"ר ראובן וקא משתעי** [ד"ה בהדיה]. ופ"ט מני נפקא מינה הא כל מה שיכול ראובן לטעון טעינין ליה לשמעון דטעינין ליה ללוקח וכן ליחסיין זין פרוע זין מוויף וריכי עידי קיום [א] דאי לאו הכי לא שצקת חייס לכל צריה וצפרק גט פשוט (ז"ב דף קע"ג) נמי מוכח כן דקאמר שכי מצד שפאר מנה לפלוני צדי אחר מנו ומנינן לו לא אחר תנו אין נותנין ומוקי לה דננקט שטרך אחר תנו קיימיה לטריה לא אחר תנו לא קיימיה לטריה משמע דטעינין להו ליתמי מוויף וצפ"ק דצ"מ (דף יד. ד"ה דינא) הארכתי וכן אין לומר ד"מ שעדין של צ"ח קרוצים לראובן ורחוקים לשמעון דהא לראיה אחרונה כגון שאמר שמעון אין לי עדים ואין לי ראיה ולאחר זמן מלא ראיה או עדים דשמעון אין יכול להציאם וראובן שלא אחר אין לי עדים יכול להציאם אי נמי כגון שטוען לצית דין גדול קאלינא ושמעון לא מני למטרח כמו ראובן: [וע"ש בתוספות ז"מ יד. ד"ה דינא וכתובות זכ: ד"ה דינא:] וילאו

בנוקין נמי נימא הכי אלא הכא במאי עסקינן "ביתמי דלאו בני פירעון נינהו ושיעבודא דיליה עליה דידיה רמיא הלכך ליכא למימר הכי אלא משום דאמר להו טעמא מאי אמור רבנן [א] אין נפרעין מנכסים משועבדים במקום שיש בני חורין משום תקנתא דידי אלא בהא תקנתא לא ניחא לי כדרבא [ב] דאמר רבא כל האומר אי אפשי בתקנת חכמים כגון זו שומעין לו מאי כגון זו כדרב הונא [ג] דאמר רב הונא יכילה אשה שתאמר לבעלה איני זיונית ואיני עושה: יפשיטא מכר לוקח בינונית וזיבורית ושייר עידית לפניו ליתו כוליהו וליגבו מעידית דהא אחרונה היא ובינונית וזיבורית ליתנהו גביה דמצי למימר להו גבו מבינונית וזיבורית דלא ניחא לי בתקנתא דרבנן אבל מכר עידית ושייר בינונית וזיבורית מאי סבר אביי למימר אתו כוליהו גבו מעידית א"ל רבא [ד] מה מכר ראשון לשני כל זכות שתבא לידו וכיון דאילו אתו גבי לוקח ראשון מצי אגבי להו מבינונית וזיבורית ואע"פ דכי זבני בינונית וזיבורית אכתי עידית בני חורין הואי [ה] ואין נפרעין מנכסים משועבדים כל זמן דאיכא בני חורין מצי א"ל לא ניחא לי בהאי תקנה לוקח שני נמי ומצי א"ל גבי בינונית וזיבורית דכי זבין לוקח שני אדעתא דכל זכותא דה"ל לראשון בגוה זבין [ו] אמר רבא יראובן שמכר כל שדותיו לשמעון והלך שמעון ומכר שדה אחת ללוי ובא ב"ח דראובן רצה מזה גובה מזה גובה ואלא אמרן אלא דזבן בינונית אבל זבן עידית וזיבורית לא דא"ל להכי דייקי וזבני עידית וזיבורית ארעא דלא חזיא לך ואפילו זבן בינונית נמי לא אמרן אלא דלא שייך בינונית דכוותיה דלא מצי א"ל הנחתי לך מקום לגבי שמעון אבל שייך בינונית דכוותיה גבי שמעון לא גבי מיניה דמצי א"ל הנחתי לך מקום לגבות ממנו [ז] אמר אביי ראובן שמכר שדה לשמעון באחריות ואחא ב"ח דראובן וטרף משמעון דינא הוא דאזיל ראובן ומשתעי דינא בהדיה ולא מצי א"ל לאו בעל דברים דידי את דאמר ליה אי מפקת מיניה עלי הדר ואיכא דאמרי אפילו שלא באחריות נמי דא"ל לא ניחא לי דתהוי לשמעון תרעומת עלי ואמר אביי ראובן שמכר שדה לשמעון שלא באחריות ויצאו

בנוקין נמי נימא הכי וכל שכן ליבעל חוב. דהנן אין נפרעים מנכסים משועבדין במקום שיש בני חורין ואפי' הן זיבורית. ונדחת. ואוקימנא כגון שפת הלוה ולא שבק מידי דיתמי לאו בני פירעון נינהו, ושעבודא על הלוקח רמיא. הלכך לא יכיל למימר מהדרנא שטרך דזיבורית למריה לעולם, וכגון דזבן עידית באחרונה. ואמאי לא גבו כוליהו מן הזיבורית, דיכיל למימר ליה מאי טעמא אמור רבנן אין נפרעין מנכסין משועבדין כו' משום תקנתא דלקוחות, דאמי לוקח הא תקנתא לא ניחא לי בה דינא בהדאי כדירא. דאמר רבא כל האומר אי אפשי בתקנת חכמי כגון זו שומעין לו. מאי כגון זו כדרב הונא דאמי יכילה אשה שתאמר לבעלה איני זיונית ואיני עושה. פשיטא מכר לוקח זיבורית ובינונית כו'. ואסיקנא מה מכר ראשון לשני כל זכות שתבא לידו, כך לוקח שני בכל זכותא דהוה ליה ללוקח דאמי לוקח הא תקנתא לא ניחא לי בגוה בחר הא דבא. הני שבעתהו דבאי פשוטות הן.

[א] [ב] [ג] [ד] [ה] [ו] [ז]

הגהות הגר"א

[א] תוס' ד"ה צדימין כו' אע"ג כו' י"ב ורשב"א פירש ב"מ ח"מ קנינים: [ב] ד"ה אכל כו' ובע"כ כו' י"ב וי"ד הרשב"א ופירש פוסקים והל"ש כו' חולק על זה (ועצמג"ר סימן ק"ב סוף ק):

רבינו הגנאל

בנוקין נמי נימא הכי וכל שכן ליבעל חוב. דהנן אין נפרעים מנכסים משועבדין במקום שיש בני חורין ואפי' הן זיבורית. ונדחת. ואוקימנא כגון שפת הלוה ולא שבק מידי דיתמי לאו בני פירעון נינהו, ושעבודא על הלוקח רמיא. הלכך לא יכיל למימר מהדרנא שטרך דזיבורית למריה לעולם, וכגון דזבן עידית באחרונה. ואמאי לא גבו כוליהו מן הזיבורית, דיכיל למימר ליה מאי טעמא אמור רבנן אין נפרעין מנכסין משועבדין כו' משום תקנתא דלקוחות, דאמי לוקח הא תקנתא לא ניחא לי בה דינא בהדאי כדירא. דאמר רבא כל האומר אי אפשי בתקנת חכמי כגון זו שומעין לו. מאי כגון זו כדרב הונא דאמי יכילה אשה שתאמר לבעלה איני זיונית ואיני עושה. פשיטא מכר לוקח זיבורית ובינונית כו'. ואסיקנא מה מכר ראשון לשני כל זכות שתבא לידו, כך לוקח שני בכל זכותא דהוה ליה ללוקח דאמי לוקח הא תקנתא לא ניחא לי בגוה בחר הא דבא. הני שבעתהו דבאי פשוטות הן.

תביעה על זעל חובו

תביעה על זעל חובו לומר פרעתיך קדימנא לן בתוספת שצעות (דף מה). דלע"ג דנקיט שטרך אי ח"ל אישבע לי דלא פרעתיך צעי אישבעתי: ולא מני ח"ל. צ"ח לראובן: לאו זעל דברים דידי את. בקרקע זו שכבר יתה מרשותך ואנא שיעבדי שקילנא: משום דא"ל. ראובן: כי מפקת מיניה עלי הדר. מה שאתה מוילא משמעון יחזור עלי שהרי קצנתי עלי אחריות: עסקינן

עסקינן [וע"ש בתוספות ז"מ יד. ד"ה דינא וכתובות זכ: ד"ה דינא:] וילאו

ובתוספת ואילו זבין זעל חובו עליו ולא שנק זיבורית משל ראובן אלא שמעון. הלכך רצה לגבות משמעון עידית גובה, דאמר ליה אתה לקחת כל השדות ונכסת תחת ראובן להשתעבד לחובי וכל זמן שאמנא משל ראובן אצ"ק כלום לא אטריח את לי שהני לי מקום לגבות, רצה מני גובה, כגון אם לא ימנא אלא שמעון משל ראובן אלא זיבורית, גובה זיבורית מני, דאמר ליה לקחת את שעבדי זיבורית, שדיי מוטל עליה, ואע"ג דאילו לקחה לוי לזיבורית ומכרהו והניח אצלו זיבורית לא היה יכול זעל חוב דלראובן לחזור על לוי, דכתן אין נפרעין מנכסים משועבדים במקום שיש בני חורין ואפילו הן זיבורית, הכס הוא דלראובן בעל חובו הוא ואומר רבנן מפני תקון העולם כל זמן שיש אצל בעל חובו כדי חובו לא יטרף לקוחות, אבל כאן שמעון לאו זעל חובו הוא, ואף עליו מכה מירפא הוא צא (כתובות צב). ראובן שמכר שדה לשמעון באחריות. אם יטרפה ממנו ישלם לו (ב"מ ד). ומשתעי דינא בהדיה. דבעל חוב ושלקו מעל שמעון בכל טענה שיוכל לטעון ולומר פרעתיך כך וכן, או כך וכן י"ל עליו מפיעה ואני מעבד חוב זה תחתיו (שם) אם יש עליו שום גלגול דברים לחובו חוב כנגד חוב, או אישבע לי דלא פרעתיך (כתובות צב). ולא מצי א"ל, זעל חוב, לאו בעל דברים דידי את. דכבר זה, קרקע שמעון אפי' נטל, אם יש לך תביעה עלי העמדני דין (ב"מ ד) איני טורף ממך כלום (כתובות צב). אי מפקת מיניה עלי הדר. מה שאתה מוילא משמעון יחזור עלי (שם ושם). אפילו שלא באחריות נמי. מכרה לראובן לשמעון, לא מני ח"ל זעל חובו לראובן לאו זעל דברים דידי את (כתובות צב).

דלוי את (כתובות צב).